

بررسی عوامل پایداری اجتماعی در طراحی مجتمع های مسکونی

مهنوش سپهری^{1*}، دکتر سید مجید مفیدی شمیرانی²

1- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده هنر و معماری واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

mahnoosh_007@yahoo.com

2- استادیار و هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت ایران

چکیده

در سال های اخیر، پایداری از مهم ترین مباحث مطرح شده در تمام عرصه ها به ویژه در فضای معماری و شهر سازی می باشد. پایداری در پی ایجاد تعادل در سه مؤلفه اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی حاصل می گردد، که البته وجوه اقتصادی و زیست محیطی تا حدی مورد توجه قرار گرفته اند و حداقل امکان ضوابطی نیز برای آن های در نظر گرفته شده است، اما در این میان بعد اجتماعی پایداری مورد کم توجهی واقع شده است. از این رو در این پژوهش سعی می شود تا پایداری اجتماعی در یکی از فضاهای مهم معماری یعنی مسکن و به طور مشخص مجتمع های مسکونی بررسی گردد. بنابراین در پی پاسخگویی به سؤالاتی نظیر چیستی پایداری اجتماعی و ملاک های آن در مجتمع های مسکونی، عوامل پایداری در مجتمع های مسکونی ایران از دیدگاه صاحب نظران، همچنین شاخص های مسکن مبتنی بر رویکرد پایداری اجتماعی در ایران از دیدگاه ساکنان و با بهره گیری از مطالعات از پیش صورت گرفته توسط سایر محققین در این زمینه، پایداری اجتماعی در مجتمع های مسکونی در سایه اصول اولیه و اساسی چون: عدالت، زیبا شناختی، راحتی، آسایش، امنیت و رشد کودکان، هویت اجتماعی و سایر موارد مشابه بررسی گردیده و در نهایت راه هایی برای رسیدن به این پایداری ارائه خواهد شد. روند تحقیق به این صورت می باشد که برای درک بیشتر موضوع مورد چالش ابتدا از طریق مطالعات کتابخانه ای، یک سری مبانی نظری در رابطه با مفاهیمی چون پایداری اجتماعی و مسکن بیان می گردد، در ادامه با کمک نظرات جامعه متخصصان از تدوین پرسشنامه استفاده می شود. در نتیجه مدل تحلیلی پژوهش که در برگزیده مدل کلی عوامل کالبدی اثرگذار بر پایداری اجتماعی مجتمع های مسکونی می باشد، تدوین گردیده و در انتها پیشنهاداتی در جهت ارتقای پایداری اجتماعی در مجتمع های مسکونی در دو بعد فضایی و فعالیتی ارائه خواهد گردید.

واژه های کلیدی: پایداری، توسعه پایدار، پایداری اجتماعی، مسکن، مجتمع مسکونی.

1- مقدمه

امروزه سطح زندگی تنها به مفهوم زندگی مادی نیست، بلکه به گفته لاتوش باید میان «زندگی خوب» و «زندگی کمی» تفاوت قائل شد. چرا که زندگی خوب بیشتر ناظر بر ارزش های اجتماعی فرهنگی است، در حالی که زندگی کمی، کپی کردن هدف های افراد جامعه (یکسان سازی نیازهای انسانی) است [1].